

Sygn. akt IV U 398/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2018r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sąd. Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 września 2018r. w S.

odwołania S. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 3 kwietnia 2018r. Nr (...)

w sprawie S. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż w okresie od 23 sierpnia 2017r. do 18 grudnia 2017r. S. K. podlegał ustawodawstwu polskiemu i brak jest podstaw do wycofania zaświadczenia A1 wydanego S. K. przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na okres od 23 sierpnia 2017r. do 18 grudnia 2017r.,

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. na rzecz S. K. kwotę 540 (pięćset czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

III. w pozostałej części oddala wniosek S. K. o zwrot kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt: IV U 398/18

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z 3 kwietnia 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.83 ust.1 pkt 2 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2016r. poz. 963 ze zm.) w związku z art.5 ust.1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) z 16 września 2009r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz art.11 ust.3 lit.a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z 29 kwietnia 2004r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, po przeprowadzeniu z urzędu postępowania w sprawie wycofania zaświadczenia A1 wycofał zaświadczenie A1 potwierdzające, że w okresie od 23 sierpnia 2017r. do 18 grudnia 2017r. wobec S. K. znajdowało zastosowanie ustawodawstwo polskie oraz stwierdził, że w powyższym okresie S. K. nie podlegał ustawodawstwu polskiemu. W uzasadnieniu powyższej decyzji organ rentowy wskazał, że na wniosek S. K. w

dniu 4 września 2017r. wydał zaświadczenie A1 poświadczające zastosowanie wobec niego polskiego ustawodawstwa w trybie art.12 ust.2 rozporządzenia (WE) 883/2004 w związku z przeniesieniem działalności na własny rachunek do N. na podstawie kontraktu na wykonywanie prac leśnych zawartego z F. N. K. na okres od 23 sierpnia 2017r. do 18 grudnia 2017r. Było to kolejne zaświadczenie A1 wydane w 2017r., gdyż uprzednio tego rodzaju zaświadczenie zostało wydane ubezpieczonemu w związku z przeniesieniem działalności na teren N. w okresie od 9 stycznia 2017r. do 12 maja 2017r. Pomiędzy w/w okresami przeniesienia działalności ,tj. od 13 maja 2017r. do 22 sierpnia 2017r. upłynęło ponad 3 miesiące. Zgodnie z art.12 ust.2 rozporządzenia nr 883/2004 z 29 kwietnia 2004r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego osoba, która normalnie wykonuje działalność jako osoba pracująca na własny rachunek w Państwie Członkowskim, a która udaje się by wykonywać podobną działalność w innym Państwie Członkowskim nadal podlega ustawodawstwu pierwszego Państwa Członkowskiego, pod warunkiem że przewidywany czas takiej pracy nie przekracza 24 miesięcy. Z kolei w myśl art.14 ust.3 rozporządzenia nr 987/2009 dotyczącego wykonywania rozporządzenia nr 883/2004, do celów stosowania art.12 ust.2 rozporządzenia podstawowego określenie „która normalnie wykonuje działalność jako osoba pracująca na własny rachunek” odnosi się do osoby, która zwykle prowadzi znaczną część działalności na terytorium państwa członkowskiego, w którym ma swoją siedzibę. W szczególności osoba taka musi już prowadzić działalność od pewnego czasu przed dniem, od którego zamierza skorzystać z przepisów tego artykułu oraz, w każdym okresie prowadzenia tymczasowej działalności w innym państwie członkowskim, musi nadal spełniać w państwie członkowskim, w którym ma siedzibę, wymogi konieczne do prowadzenia działalności pozwalające na jej ponowne podjęcie po powrocie. Utrzymanie ustawodawstwa państwa, w którym osoba zwykle prowadzi znaczną część działalności, w okresie czasowego jej przeniesienia do innego państwa, możliwe jest tylko wobec przedsiębiorcy, który tą działalność na własny rachunek wykonuje w rzeczywistości w państwie siedziby. Organ rentowy wskazał, że zgodnie z decyzją (...) Komisji Administracyjnej ds Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego z 12 czerwca 2009r. dotyczącej wykładni art.12 rozporządzenia nr 883/2004 wymóg, do którego odnoszą się słowa „od pewnego czasu przed dniem, od którego zamierza skorzystać z przepisów tego artykułu” można uważać za spełniony, jeżeli dana osoba prowadzi swą działalność co najmniej przez dwa miesiące przed czasowym przeniesieniem jej na terytorium innego państwa członkowskiego. Wskazując na powyższe organ rentowy podniósł, że ubezpieczony nie spełnia przesłanki warunkującej stwierdzenie, że w okresie czasowego przeniesienia działalności na teren N. nadal podlegał ustawodawstwu polskiemu, a to z uwagi na to, że przed przeniesieniem tej działalności - na okres od 23 sierpnia 2017r. do 18 grudnia 2017r. -, nie prowadził przez co najmniej dwa miesiące działalności w Polsce. Za ustaleniem takim przemawia wg organu rentowego fakt, że jak wynika z informacji Urzędu Skarbowego w S. w okresie od 13 maja 2017r. do 22 sierpnia 2017r. ubezpieczony nie odnotował żadnych obrotów, a ponadto w okresie od 5 maja 2017r. do 18 sierpnia 2017r. pobierał zasiłek chorobowy. Normalne prowadzenie działalności to okres, w którym są świadczone usługi, a zatem nie można do tego okresu zaliczyć czasu przebywania na zasiłku chorobowym. Reasumując organ rentowy wskazał, że skoro przed datą przeniesienia działalności na teren N. od 23 sierpnia 2017r., ubezpieczony przez co najmniej dwa miesiące nie prowadził działalności w Polsce, to brak było podstaw do wydania zaświadczenia A1 stwierdzającego, że w okresie od 23 sierpnia 2017r. do 18 grudnia 2017r. podlegał ustawodawstwu polskiemu (decyzja z 3 kwietnia 2018r. k.47-49 akt organu rentowego).

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony S. K. zarzucając jej naruszenie art.12 ust.2 rozporządzenia (WE) nr 883/2004, art.14 ust.3 rozporządzenia (WE) nr 987/2009, a także decyzji (...) Komisji Administracyjnej ds Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego z 12 czerwca 2009r. dotyczącej wykładni art.12 w/w rozporządzenia (WE) nr 883/2004 poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie oraz art.7 i 8 kpa poprzez brak wszechstronnego i obiektywnego rozważenia materiału dowodowego, brak dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy i rozstrzygnięcia wątpliwości na niekorzyść ubezpieczonego. W uzasadnieniu stanowiska ubezpieczony wskazał, że organ rentowy niezasadnie przyjął, iż fakt przebywania na zwolnieniu lekarskim jest tożsamy z nieprowadzeniem działalności. Zwolnienie lekarskie, na którym przebywał było wynikiem wypadku, któremu uległ podczas wykonywania pracy, a ponadto żaden przepis nie stanowi, że okresie pobierania świadczenia z tytułu choroby przedsiębiorca nie prowadzi działalności. Wycofując wydane uprzednio zaświadczenie A1 organ rentowy naraził go na liczne problemy, gdyż w okresie prowadzenia działalności na terenie N. wystawiał faktury swoim kontrahentom, a wydana decyzja zmusi go do modyfikacji podatkowych, co z kolei może narazić go na utratę kontrahentów z N. wyczulonych w kwestiach rzetelności kontrahenta. Ponadto zaskarżona decyzja gwałci podstawową

zasadę kpa pogłębiania zaufania obywateli oraz konstytucyjną zasadę praworządności. Organ rentowy wydając sporne zaświadczenie A1 miał bowiem wiedzę o wszystkich okolicznościach, na które wskazał w zaskarżonej decyzji, w tym o tym, że w okresie od 13 maja 2017r. do 22 sierpnia 2017r. przebywał on na zwolnieniu lekarskim. Wskazując na powyższe ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez stwierdzenie, że w okresie od 23 sierpnia 2017r. do 18 grudnia 2017r. podlegał polskiemu ustawodawstwu w zakresie ubezpieczeń społecznych i wydane w dniu 4 września 2017r. zaświadczenie A1 jest ważne (odwołanie k.1-3 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie od skarżącego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu stanowiska organ rentowy powołał się na przepisy prawa i argumentację przedstawioną w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.4-6 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony S. K. od 11 kwietnia 2005r. nieprzerwanie do chwili obecnej prowadzi działalność w zakresie usług leśnych i stolarskich. Siedziba firmy ubezpieczonego znajduje się na terenie Polski – w K. L. przy ul. (...). W ramach prowadzonej działalności ubezpieczony nie zatrudnia pracowników. W ramach prowadzonej działalności ubezpieczony prowadzi m.in. wycinkę drzew i krzaków w ramach umów z podmiotami utrzymującymi linie energetyczne. Od około 4-5 lat ubezpieczony czasowo przenosi swoją działalność na teren N.. Współpracuje tam z osobą fizyczną N. K. prowadzącą przedsiębiorstwo o nazwie F., która zajmuje się wycinką drzew. Na okres czasowego przeniesienia działalności na teren N. ubezpieczony zawiera umowę z N. K.. W ramach takiej umowy ubezpieczony świadczy usługi z zakresu wycinki drzew używając do tego celu własnych narzędzi oraz odzieży roboczej. We własnym zakresie organizuje sobie również miejsce zamieszkania na czas wykonywania działalności na terenie N.. Za wykonane usługi ubezpieczony wystawia kontrahentowi z N. faktury VAT (zeznania ubezpieczonego k.16v-17 akt sprawy).

W 2017r. ubezpieczony czasowo przeniósł działalność na teren N. na okres od 9 stycznia 2017r. do 12 maja 2017r. Na okres ten Zakład Ubezpieczeń Społecznych wystawił ubezpieczonemu zaświadczenie A1 o podleganiu w okresie czasowego przeniesienia działalności ustawodawstwu polskiemu (okoliczność niesporna).

Na okres od 23 sierpnia 2017r. do 18 grudnia 2017r. ubezpieczony zawarł kolejną umowę o współpracy z przedsiębiorstwem (...) na terenie N. (umowa k.9-15 akt organu rentowego). W dniu 29 sierpnia 2017r. ubezpieczony wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. o wydanie, na wskazany okres przeniesienia działalności czasowo na teren N., zaświadczenia A1 (wniosek o wydanie zaświadczenia o ustawodawstwie właściwym k.1 akt organu rentowego). Po rozpoznaniu powyższego wniosku organ rentowy wydał ubezpieczonemu zaświadczenie, że w okresie czasowego przeniesienia działalności na teren N. od 23 sierpnia 2017r. do 18 grudnia 2017r. wobec ubezpieczonego zastosowanie znajduje ustawodawstwo polskie (zaświadczenie A1 k.3 akt organu rentowego).

W okresie między pierwszym czasowym przeniesieniem działalności na teren N. (od 9 stycznia 2017r. do 12 maja 2017r.) a przed kolejnym czasowym przeniesieniem działalności na teren N. (od 23 sierpnia 2017r. do 18 grudnia 2017r.) ,tj. w okresie od 13 maja 2017r. do 22 sierpnia 2017r. ubezpieczony prowadził działalność na terenie Polski, przy czym z uwagi na uraz prawej nogi podczas pracy na terenie N., w okresie od 5 maja 2017r. do 18 sierpnia 2017r. ubezpieczony przebywał na zasiłku chorobowym i nie osiągnął obrotów (okoliczność niesporna, informacja Naczelnika Urzędu Skarbowego w S. k.33-37 akt organu rentowego). W okresie od 13 maja 2017r. do 22 sierpnia 2017r. ubezpieczony realizował wszystkie zobowiązania wynikające z prowadzenia działalności gospodarczej ,tj. opłacał ratę kredytu za leasing samochodu firmowego, rachunek za telefon firmowy, składał deklaracje podatkowe (zeznania ubezpieczonego k.16v-17 akt sprawy).

Wobec ustalenia, że okresie przerwy między pierwszym a drugim czasowym przeniesieniem działalności na teren N. w 2017r. ubezpieczony przebywał na zasiłku chorobowym i nie wykonywał usług w Polsce, organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję z 3 kwietnia 2018r., w której rozstrzygnął o wycofaniu zaświadczenia A1 potwierdzającego, że w okresie od 23 sierpnia 2017r. do 18 grudnia 2017r. wobec ubezpieczonego znajdowało zastosowanie ustawodawstwo

polskie oraz stwierdził, że w powyższym okresie ubezpieczony nie podlegał ustawodawstwu polskiemu (decyzja z 3 kwietnia 2018r. k.47-49 akt organu rentowego).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie S. K. okazało się uzasadnione.

Przedmiotem sporu było ustalenie, czy organ rentowy zasadnie stwierdził, że wobec ubezpieczonego S. K. brak było podstaw do ustalenia, że w okresie czasowego przeniesienia działalności na teren N. od 23 sierpnia 2017r. do 18 grudnia 2017r. zastosowanie znajduje do niego ustawodawstwo polskie. Organ rentowy stanął na stanowisku, że ustalenie takiego ustawodawstwa było błędne, gdyż w okresie poprzedzającym przeniesienie działalności na teren N. ubezpieczony nie wykonywał działalności w Polsce, a to z tego powodu, że przebywał na zasiłku chorobowym i nie odnotował w związku z tym obrotów.

Analizując okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że stanowisko organu rentowego jest nietrafne. Zgodnie z art.12 ust.2 rozporządzenia nr 883/2004 z 29 kwietnia 2004r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego osoba, która normalnie wykonuje działalność jako osoba pracująca na własny rachunek w Państwie Członkowskim, a która udaje się by wykonywać podobną działalność w innym Państwie Członkowskim nadal podlega ustawodawstwu pierwszego Państwa Członkowskiego, pod warunkiem że przewidywany czas takiej pracy nie przekracza 24 miesięcy. Z kolei w myśl art.14 ust.3 rozporządzenia nr 987/2009 dotyczącego wykonywania rozporządzenia nr 883/2004, do celów stosowania art.12 ust.2 rozporządzenia podstawowego określenie „która normalnie wykonuje działalność jako osoba pracująca na własny rachunek” odnosi się do osoby, która zwykle prowadzi znaczną część działalności na terytorium państwa członkowskiego, w którym ma swoją siedzibę. W szczególności osoba taka musi już prowadzić działalność od pewnego czasu przed dniem, od którego zamierza skorzystać z przepisów tego artykułu, oraz, w każdym okresie prowadzenia tymczasowej działalności w innym państwie członkowskim, musi nadal spełniać w państwie członkowskim, w którym ma siedzibę, wymogi konieczne do prowadzenia działalności pozwalające na jej ponowne podjęcie po powrocie. W swojej argumentacji organ rentowy powołał się również na decyzję (...) Komisji Administracyjnej ds Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego z 12 czerwca 2009r. dotyczącą wykładni art.12 rozporządzenia nr 883/2004, w której Komisja wskazała, że wymóg, do którego odnoszą się słowa „od pewnego czasu przed dniem, od którego zamierza skorzystać z przepisów tego artykułu” można uważać za spełniony, jeżeli dana osoba prowadzi swą działalność co najmniej przez dwa miesiące przed czasowym przeniesieniem jej na terytorium innego państwa członkowskiego.

Odnosząc powyższe rozważania do okoliczności sprawy stwierdzić należy, że brak jest podstaw do ustalenia, że przed czasowym przeniesieniem działalności na teren N. od 23 sierpnia 2017r., ubezpieczony nie prowadził działalności na terenie Polski, gdzie znajduje się siedziba jego firmy. Poza sporem pozostaje, że okresie od 5 maja 2017r. do 18 sierpnia 2017r. ubezpieczony przebywał na zasiłku chorobowym. Okoliczność ta nie uzasadnia jednak stwierdzenia, że w okresie tym ubezpieczony nie prowadził swojej działalności. Przedmiotową działalność gospodarczą ubezpieczony prowadzi od przeszło 12 lat. Działalność ta nie podlegała żadnym przerwom i nie była przez ubezpieczonego zawieszana. Za przerwę w prowadzeniu działalności gospodarczej nie może być uznany okres przebywania przez przedsiębiorcę na zasiłku chorobowym. Jest to okres czasowego niewykonywania – z uwagi na stan zdrowia - czynności objętych przedmiotem działalności, ale w żadnej mierze nie stanowi o przerwie w wykonywaniu działalności gospodarczej, która prowadzona jest w sposób zorganizowany i ciągły. Podobnie sam fakt osiągnięcia lub nie obrotów w danym okresie czasu nie jest kryterium oceny prowadzenia działalności gospodarczej. Należy podkreślić, że w okresie przebywania na zasiłku chorobowym ubezpieczony wykonywał wszystkie zobowiązania wynikające z prowadzonej działalności gospodarczej – opłacał raty kredytu za leasing samochodu, za telefon firmowy, składał deklaracje podatkowe. W tych okolicznościach nie podstaw do uznania, że w w/w okresie nie prowadził działalności gospodarczej.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że w okolicznościach sprawy nie zostały ujawnione żadne okoliczności (nie przedstawiono również żadnych nowych dowodów), które istniałyby przed wydaniem przez organ rentowy spornego zaświadczenia A1, a które nie byłyby znane organowi rentowemu przed wydaniem tegoż zaświadczenia – art.83a

ust.1 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Z pewnością bowiem organ rentowy już przed wydaniem spornego zaświadczenia miał wiedzę o fakcie pobierania przez ubezpieczonego zasiłku chorobowego w okresie od 5 maja 2017r. do 18 sierpnia 2017r. W tych okolicznościach nie zachodziły przesłanki do ponownego badania przez organ rentowy właściwego ustawodawstwa na czas przeniesienia przez ubezpieczonego działalności na teren N. od 23 sierpnia 2017r. do 18 grudnia 2017r. i w konsekwencji do wycofania wydanego uprzednio zaświadczenia A1.

Reasumując, wobec ustalenia, że okresie poprzedzającym czasowe przeniesienie działalności na teren N. (od 23 sierpnia 2017r. do 18 grudnia 2017r.) ubezpieczony prowadził działalność na terenie Polski – przez co najmniej 2 miesiące - zasadne jest stwierdzenie, że zachodziły podstawy do wydania przez organ rentowy zaświadczenia o ustawodawstwie właściwym na w/w okres przeniesienia działalności na teren N. i tym samym brak jest podstaw do wycofania przedmiotowego zaświadczenia. Mając na uwadze powyższe okoliczności, na podstawie art.477¹⁴§2 kpc, Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w pkt I wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z wynikiem sprawy na podstawie art.98§1 i 3 kpc w zw. art.99 kpc i w zw. z §9 ust.2 oraz §15 ust.3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz.1804 ze zm.). Z uwagi przedmiot sprawy i okoliczności wydania zaskarżonej decyzji o wycofaniu zaświadczenia A1, Sąd uwzględnił wniosek pełnomocnika ubezpieczonego o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w kwocie przekraczającej stawkę minimalną, przy czym z uwagi na fakt, iż sprawa została rozstrzygnięta po przeprowadzeniu jednej rozprawy Sąd stwierdził, że adekwatną kwotą wynagrodzenia jest kwota odpowiadająca trzykrotności stawki minimalnej ,tj. kwota 540 złotych – pkt II wyroku. Dalej idące roszczenie pełnomocnika ubezpieczonego o zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 2 952 złotych (vide: wniosek 17 akt sprawy i faktura VAT k.15 akt sprawy) podlegało oddaleniu – pkt III wyroku.